

Řidiči, máte uhrazené nedoplatky?

15.2.2023 - Irena Pilařová, Petr Pour | Policie ČR

Policisté a celníci kontrolují nedoplatky řidičů

Již 1. ledna 2022 vešel v účinnost zákon č. 418/2021 Sb., kterým se novelizoval zákon o Policii České republiky, zákon o Celní správě České republiky, zákon o obecní policii a zákony související. Policisté a celníci získali s příchodem této novelizace nové oprávnění vyžadovat při silniční kontrole zaplacení dosud neuhrazené pravomocné pokuty za dopravní delikty. Již více než rok platící oprávnění umožňuje také zadržet registrační značky nebo zabránit odjezdu vozidla tzv. botičkou v případě, že nedoplatek nebude na místě uhrazen.

CEPAN, neboli centrální evidence pohledávek a nedoplatků, představuje významný nástroj pro vymáhání povinností přestupce. V prvním roce provozu, kdy policisté mohli uplatňovat toto oprávnění, prováděli kontroly ve společných hlídkách s Celní správou ČR. Zavedení nového oprávnění vedlo ke zvýšení výběru nedoplatků. Od 1. 1. 2022 došlo u Celní správy ČR k navýšení výběru nedoplatků při kontrolách na komunikacích z 6 tisíc případů a 11, 9 mil. Kč v roce 2021 na 8 tisíc a 16 mil. Kč v roce 2022, což představuje nárůst více než 30 %.

Statistickými daty za minulý rok disponuje pouze Celní správa ČR. Jak již bylo uvedeno, v prvním roce zavedení oprávnění prováděli policisté spolu s celníky společné dopravní kontroly. Neuhrazení dlužné částky na místě kontroly vedlo od 1. 1. 2022 do 12. 2. 2023 k odebrání RZ u 215 vozidel (192 českých a 23 zahraničních) a přiložení technického prostředku (botičky) u 16 vozidel. Aktuálně celní správa zadržuje 74 nevyzvednutých RZ (68 českých a 6 zahraničních) a botička zůstává přiložena u 2 vozidel.

Více než 60 % zjištění tvořili v roce 2022 zahraniční dlužníci. Hrozba odebrání registračních značek přiměla většinu zahraničních subjektů uhradit nedoplatek na místě, což je vidět na množství odebraných zahraničních RZ v porovnání s českými subjekty (15 zahraničních k 150 českých odebraných RZ).

„Od samotného počátku vzniku kompetencí spolupracujeme na profesionální úrovni s celní správou a společně využíváme oprávnění odebrat registrační značku vozidla, či přiložit technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla v případě neuhrazených pokut za dopravní přestupky. Od letošního roku má Policie ČR přístup do centrální evidence pohledávek a nedoplatků a oprávnění v rámci zkušebního provozu využívá Speciální oddělení dohledu (SOD) Čechy. V průběhu února byl do zkušebního provozu zahrnut také SOD Morava. Zapojení dalších článků služby dopravní policie plánujeme v průběhu roku 2023.“ uvedl ředitel Ředitelství služby dopravní policie ČR plk. Jiří Zlý.

„Výběr nedoplatků na dopravních pokutách, a nejen na dopravních pokutách, zajišťují útvary Dohledu Celní správy ČR již devět let. Celníci si toto nové oprávnění poměrně rychle osvojili a využívají ho v situacích, kdy standardní způsoby uhrazení nedoplatků selhaly a řidiči odmítají uhradit své dluhy. Vysoká efektivita využívání tohoto oprávnění je především u zahraničních řidičů či dopravců. Kolegové v terénu tento nástroj hodnotí velmi pozitivně,“ dodal ředitel odboru Dohledu Generálního ředitelství cel plk. Petr Müller.

Policejní prezident genmjr. Martin Vondrášek dodává: „Na prvotním návrhu změny příslušné legislativy jsme začali pracovat již v roce 2019, přičemž mě těší, že se ji podařilo prosadit v poměrně krátkém čase i díky výborné spolupráci s gesčními resorty, zejména financí a dopravy. Zkušenosti z posledního období hovoří jasně, jde o efektivní nástroj, díky kterému se výrazně zvýší možnost účinného vymáhání práva.“

Policejní hlídky Speciálního oddělení dohledu Čechy při namátkových kontrolách zjistily od začátku tohoto roku do 12. 2. 2023 dne nedoplatky v celkové výši téměř 400 tis. Kč. Všechny nedoplatky byly uhrazeny přímo na místě a v pěti případech byly zadrženy SPZ. Ze zkušebního provozu vyplývá zjištění, že zahraniční provozovatelé mají nejčastěji nedoplatky za přestupky spočívající v překročení předepsané rychlosti zjištěné automatizovanými technickými prostředky. Za zmínku stojí také případ, kdy byl hlídkou SOD zastaven řidič, který neměl uhrazen časový poplatek (dálniční známku) a při lustraci v dostupných evidencích Policie ČR bylo zjištěno, že za stejný přestupek mu byla v minulosti udělena pokuta, kterou nezaplatil. Řidič následně uhradil jak pokutu za přestupek, který spáchal, tak i nedoplatek za předešlou pokutu přímo na místě.

Na jaké nedoplatky se tato právní úprava vztahuje? Jedná se o nedoplatky řidiče (fyzické osoby) nebo provozovatele vozidla (fyzické podnikající i právnické osoby) na pravomocně uložených pokutách, které nebyly uhrazeny do data splatnosti. Výjimku tvoří nedoplatek, u něhož bylo provedeno posečkání úhrady nebo rozložení úhrady na splátky. Současně se musí jednat o nedoplatky na pravomocných pokutách, které byly uloženy podle některého z 3 zákonů:

- zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů (např. za překročení nejvyšší dovolené rychlosti, jízdu na červenou, nesprávné parkování, telefonování za jízdy, předjíždění vozidla tam, kde je to zakázáno, nedání přednosti, porušení omezení jízdy některých vozidel, přestupky v rámci objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla a další)
- zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (např. za užití zpoplatněné komunikace bez uhrazení mýtného nebo časového poplatku, za řízení přetíženého vozidla a další)
- zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů (např. za nevedení záznamů o době řízení, bezpečnostních přestávkách a době odpočinku, předložení neplatného dokladu, přestupky spojené s přepravou nebezpečných látek a další)

Policista, celník či strážník obecní **policie může při kontrole motorového vozidla požadovat po řidiči** kontrolovaného vozidla uhrazení jeho nedoplatku i nedoplatku provozovatele tohoto vozidla. Pokud není nedoplatek uhrazen na místě kontroly motorového vozidla, je policista (celník, strážník) oprávněn přikázat řidiči jízdu na nejbližší vhodné místo z hlediska bezpečnosti a plynulosti silničního provozu a zadržet tabulky registrační značky vozidla nebo zabránit odjezdu vozidla tzv. botičkou. Jakým způsobem je možné uhradit nedoplatek na místě kontroly? Policista nebo celník je povinen umožnit řidiči uhradit nedoplatek na místě kontroly jak v hotovosti, tak bezhotovostním převodem, k němuž je dán platební příkaz prostřednictvím platební karty (tj. prostřednictvím platebního terminálu).

Pokud řidič neuhradí nedoplatek na místě kontroly, zadrží policista (celník, strážník) tabulky registrační značky motorového vozidla nebo zabráni odjezdu motorového vozidla botičkou. Tabulky registrační značky na výzvu policisty (celníka, strážníka) odmontuje a vydá řidiči vozidla. Pokud je odmítne vydat, odejde je policista (celník, strážník) sám. S největší pravděpodobností Vás čeká podobný scénář i v případě, kdy nebudete mít u sebe hotovost či platební kartu.

Nepříjemnostem při silniční kontrole se můžete jednoduše vyhnout. Prvním krokem je včas uhradit uloženou pokutu. Pokud už se Vám stane, že pravomocnou pokutu máte anebo si nejste jistí a chcete se jen ujistit, zda je vaše „konto čisté“, máte možnost požádat o potvrzení o stavu svého osobního daňového účtu, kde jsou zaznamenány i nedoplatky za dopravní přestupky. Požádat můžete u kteréhokoli celního úřadu nebo on-line prostřednictvím cPortálu.

Tato problematika vyvolává pro řidiče mnoho otázek. **Odpovědi na naprostou většinu** z nich a podrobnosti k uvedeným informacím naleznete zde:

<https://www.policie.cz/clanek/nezaplatit-se-nevyplaci.aspx>

<https://www.policie.cz/clanek/ridici-mate-uhrazene-nedoplatky.aspx>